

особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [3].

З огляду на викладене, з метою виявлення конкретних корупційних ризиків в діяльності службових осіб, які займають особливо відповідальне становище вважається доцільним аналіз антикорупційних програм установ посаду в яких вони займають, а також детальне вивчення повноважень згідно чинного законодавства.

При цьому важливо дослідити питання повноважень комплексно, вивчивши всі нормативні акти в тому числі підзаконні, приділивши особливу увагу повноваженням, які отримала особа на період дії або у зв'язку з воєнним станом.

Розуміння корупційних ризиків надає можливість зростання ефективності протидії контролюючими та правоохоронними органами їх негативним наслідкам у ході відповідної службової діяльності.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст. 2056). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

2. Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції № 830/21 від 28.12.2021 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0219-22#n9>.

3. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Тодоров Віталій Петрович,
здобувач Науково-дослідного інституту
публічного права

СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗСЛІДУВАННЯ ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ ПРАЦІВНИКОМ ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ

Корупція в Україні – це явище, що необхідно розглядати як системну масштабну загрозу соціальному прогресу, національній безпеці країни. За оцінками міжнародних організацій, Україна знаходиться у переліку держав, де корупція має масштабний характер і справляє визначальний вплив на діяльність правоохоронних органів. Корумповані зв'язки, налагоджені в правоохоронних органах, їх залежність від кримінальних структур дозволяють останнім активно впливати на перебіг розслідування, уникати відповідальності за протиправну діяльність. Зміна системи правоохоронних органів, їх компетенції, на тлі швидкого пристосування корумпованих осіб до захисних механізмів держави – забезпечує їх недосяжність для традиційних засобів розслідування. У 2019 році: було виявлено 26 фактів одержання спеціальним суб'єктами неправомірної вигоди, направлено до суду з обвинувальним актом – 4 (15,4 %), у 2020 р.:

960 – 163 (17 %); у 2021 р.: 887 – 141 (15,9 %); у 2022 р.: 462 – 48 (10,4 %); у 2023 р. (по жовтень включно): 538 – 70 (13 %) [1].

З врахуванням корумпованості правоохоронних органів та низької ефективності розслідування, постало завдання вдосконалення удосконалення та інтенсифікації діяльності у цьому напрямку підрозділів ДБР. Слідчий, отримавши з будь-якого джерела інформацію про вчинене кримінальне правопорушення вправі розпочинати розслідування після внесення відповідних даних до ЄРДР. Однак, слід брати до уваги, що марне витрачання процесуальних повноважень слідчого які не забезпечують ефективності проведення розслідування є неприпустимим.

Обрання того чи іншого способу отримання необхідних доказів, має бути обґрунтовано конкретними обставинами кримінального провадження. З метою спрощення процедури отримання доказів, запобіганню марного витрачання людських та інших ресурсів, приймати рішення щодо проведення конкретних НСРД доцільно з врахуванням всіх обставин справи. Навіть першочергові слідчі розшукові дії для певного виду кримінальних правопорушень – категорія що залежить від конкретної ситуації в окремому кримінальному провадженні.

Розслідування одержання працівниками правоохоронних органів неправомірної вигоди, диктує необхідність врахування їх ситуаційної природи при вирішенні багатьох питань тактики і методики розслідування. Ситуаційний підхід до розслідування дає можливість встановлювати наявність чи відсутності необхідності проведення певного виду НСРД з метою фіксації фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню (ст.ст. 84, 91 КПК України [2]). Але підставою для виокремлення тактичних ситуацій, які складаються за результатами дій працівників ДБР що до виявлення ознак кримінального правопорушення є етап його вчинення, що надає можливість виокремити наступні ситуації:

- майбутній вигодонадавач звернувся с заявою (у тч і зробленою у результаті оперативно-розшукового впливу) що до вимагання в нього неправомірної вигоди, але ця вимога формально остаточно не виголошена і потребує конкретизації. Така ситуація є найбільш сприятливою, оскільки відкриває потенційно широкі можливості для проведення практично всіх необхідних НСРД;

- встановлено особу можливого вигодонабувача, який ініціативно шукає можливості отримання (або/ та неодноразово отримував) за оперативною інформацією – неправомірної вигоди за вирішення певних питань, які знаходяться у його «юрисдикції». Ця ситуація є менш сприятливою для фіксації неправомірних дій, оскільки формально відсутні підстави для проведення НСРД, а особа майбутнього вигодонадавача не встановлена (не відома);

- вимога надання неправомірної вигоди виголошена конкретній особі, але ця особа не зверталася до правоохоронних органів с

заявою – ситуація не сприятлива, оскільки вимагає оперативного забезпечення не тільки фіксації дій вигодонабувача а і вигодонадавача (або встановлення з ним контакту до моменту передачі неправомірної вигоди);

– предмет неправомірної вигоди вигодонабувачем отримано – ситуація максимально не сприятлива, оскільки всі дії, які необхідно було зафіксувати вже здійснені, а отже потребується ряд заходів оперативного впливу з метою інтенсифікації дій учасників кримінального правопорушення.

Список використаних джерел

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення: затверджений Наказом ГПУ № 100 від 23 жовтня 2012 р. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/stst>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#doc_info.

Шибіко Анастасія Сергіївна,

слухач магістратури навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Плугатир Максим Віталійович,

доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ» В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Одним з основних інструментів протидії корупції мають виступати заходи попереджувального характеру, які спрямовані на запобігання корупційних проявів. Основним засобом у цьому напрямі є формування належної законодавчої бази – антикорупційного законодавства. Корупційні прояви найчастіше зумовлені конфліктом інтересів службовців. Державний службовець, наділений спеціальним правовим статусом, виступає одночасно як провайдером публічних інтересів держави, так і носієм своїх приватних інтересів. Тому у процесі виконання державними службовцями своїх посадових обов'язків можуть виникати ситуації, які в узагальненому вигляді отримали назву «конфлікт інтересів», коли особиста зацікавленість державних службовців впливає або може вплинути на виконання ними своїх посадових обов'язків [1, с. 87]. Конфлікт інтересів як явище є складною композитною проблемою, тому у більшості країн правова категорія «конфлікт інтересів» має неоднозначні характеристики та розмиті межі між приватними, державними та суспільними інтересами.